

MEMO

aan	kopie aan	datum
Nettie Aarnink	██████████	12 juli 2022
van	Team	bijlage(n)
██████████	EC	-
onderwerp	kenmerk	
Bestuurlijke positiebepaling NAM waterinjecties	-	

Waarom dit memo

Momenteel vinden de nodige ontwikkelingen plaats rond het NAM-waterinjectiedossier. Op verschillende onderdelen wordt ons in de komende periode om een (bestuurlijk) standpunt, reactie of medewerking gevraagd. In dit memo zet ik de verschillende onderwerpen op een rij, voorzien van een intern procesvoorstel.

Kanttekening: vanuit EZK hebben wij tot nu toe geen samenhangende procesplanning ontvangen, hoewel daar al meerdere keren naar gevraagd is. Hierdoor kan ik niet instaan voor de compleetheid van deze lijst. Het voortdurend gebrek aan inzicht in de procesplanning vraagt m.i. om een bestuurlijk signaal richting EZK. Helaas bleek het agendatechnisch niet mogelijk om nog voor het zomerreces een bestuurlijk overleg met EZK te organiseren.

Onderwerpen en procesvoorstel

Op de volgende onderwerpen wordt een besluit/reactie/standpunt gevraagd:

1. Onderzoek herevaluatie waterinjectie Twente
2. Nader Onderzoek Schoonebeek
3. MER-beoordelingsrapport
4. MKBA Oliewinning Schoonebeek

Daarnaast zijn er drie dossiers waar onze inbreng of medewerking wordt gevraagd:

5. Onze rol/inbreng in het 'ontzorgingsspoor'
6. Onze rol/inbreng in het 'bijdragenspoor'
7. Onze medewerking aan WABO vergunningaanvragen voor NAM (al dan niet vooruitlopend op formele besluitvorming over de waterinjectie door EZK)

Op de volgende pagina's volgt een nadere toelichting per onderwerp.

1. Reactie op onderzoek herevaluatie waterinjectie Twente

Advies:	-Bestuurlijke reactie, ondertekend door DB. - Genuanceerde reactie afgeven, niet teveel op inhoud, kruit drooghouden voor reactie op Aanvullend Onderzoek Schoonebeek.
Reactietermijn:	Verzoek EZK: medio september
Planning:	-Juli/begin augustus: conceptreactie opstellen i.a.m. Overijsselse medeoverheden. -29 augustus: bespreking in PHO Nettie. -6 of 13 september: bespreken in DB (PM: Nettie in Eswatini?). -aansluitend: reactie naar EZK sturen.
Bijzonderheden:	Aan de Drentse overheden is ook om een reactie gevraagd. Zij beramen zich momenteel over de wijze waarop zij gaan reageren. Vermoedelijk wordt het een bestuurlijke reactie op procesniveau. Wij stemmen onze reactie af met de Overijsselse medeoverheden en informeren onze Drentse partners.

2. Reactie op/standpunt t.a.v. Aanvullend Onderzoek Schoonebeek

Advies:	Bestuurlijke reactie, ondertekend door DB, na afstemming ¹ met AB.
Reactietermijn:	Vooralsnog onbekend. Voorstel: proactief naar EZK aangeven wanneer we kunnen reageren.
Planning:	-Rapport komt medio juli beschikbaar. -Medio juli/augustus: conceptreactie opstellen i.a.m. Drentse medeoverheden. -29 augustus: bespreking in PHO Nettie. -30 augustus: bespreking in DB themabijeenkomst 'waterinjecties'. -(6 of 13 september: bespreken in DB. PM: Nettie in Eswatini?). -14 september: agendacommissie AB. -28 september: PEILDag AB (alternatief: STROOMdag 21 september?). Eventueel inhoudelijke toelichting door EZK. -(12 oktober: indien gewenst besluitvorming in AB-vergadering). -aansluitend: reactie naar EZK sturen.
Bijzonderheden:	De AB-motie van 16 februari roept op tot vergaand zuiveren van het productiewater ² . Uit de herevaluatie Twente komt naar voren dat dit het meest ongunstige alternatief is. De opties " <i>injectie in Schoonebeek met minimale toediening mijnbouw hulpstoffen</i> " en " <i>volume indikken, brijn injecteren</i> " zijn veel kansrijker. Ik verwacht een vergelijkbare conclusie uit het Aanvullend Onderzoek Schoonebeek. Vroeg of laat zal ons -door EZK of derden- gevraagd worden om onze voorkeur uit te spreken. Houden we op dat moment vast aan de motie van 16/2, of heroverwegen we ons standpunt op basis van de meest actuele inzichten? Mijn advies is om het laatste te doen c.q. de tekst uit de motie wat ruimer te interpreteren, met ruggesteun van ons AB. Agendatechnisch is afstemming met AB een uitdaging. EZK heeft nog niet aangegeven wanneer zij een reactie verwacht dus dat biedt ons de ruimte om daar zelf een voorstel voor te doen.

¹ Nader bepalen waar deze afstemming uit moet bestaan: informeren, consulteren of in besluitvormende zin?

² Motie AB 16/02/'22: (...) "Het dagelijks bestuur te verzoeken in krachtige bewoordingen er bij de Staatssecretaris van Mijnbouw op aan te dringen om bij de herevaluatie 'Waterinjectie Twente', als alternatief voor de huidige waterinjectie, zuivering van productiewater in Drenthe plaats te laten vinden met de best beschikbare zuiveringstechnieken tot een zodanige kwaliteit dat het veilig hergebruikt dan wel geloosd kan worden."

Bovenstaande planning beschouw ik als haalbaar, maar tevens ambitieus. Daarnaast is de vraag hoeveel ruimte het AB krijgt 'om er wat van te vinden'.

3. Reactie op/standpunt t.a.v. MER-beoordelingsrapportage

- Advies: Bestuurlijke reactie, ondertekend door DB
- Reactietermijn: Vooralsnog onbekend. Voorstel: proactief naar EZK aangeven wanneer we kunnen reageren.
- Planning: -Rapport komt medio juli beschikbaar.
-Medio juli/augustus: conceptreactie opstellen i.a.m. Drentse medeoverheden.
-29 augustus: bespreking in PHO Nettie.
-6 of 13 september: bespreken in DB (PM: Nettie in Eswatini?).
-aansluitend: reactie naar EZK sturen.
- Bijzonderheden: -Het betreft een beoordelingsrapportage. Uit deze rapportage volgt een advies over de noodzaak van een MER voor de voorgenomen waterinjecties. De daadwerkelijke beoordeling van milieueffecten vindt dus pas op een later moment plaats (mits geconcludeerd wordt dat een MER noodzakelijk is).
-De bevindingen uit dit onderzoek worden uiteraard meegenomen in de gesprekken met AB m.b.t. standpuntbepaling Aanvullend Onderzoek Schoonebeek.

4. Reactie op/standpunt t.a.v. MKBA Oliewinning Schoonebeek

- Advies: Bestuurlijke reactie "op de watercomponent"³, ondertekend door DB
- Reactietermijn: Vooralsnog onbekend. Voorstel: proactief naar EZK aangeven wanneer we kunnen reageren.
- Planning: -Rapport komt medio juli beschikbaar.
-Medio juli/augustus: conceptreactie opstellen i.a.m. Drentse medeoverheden.
-29 augustus: bespreking in PHO Nettie.
-6 of 13 september: bespreken in DB (PM: Nettie in Eswatini?).
-aansluitend: reactie naar EZK sturen.
- Bijzonderheden: -MKBA's zijn voor ons geen dagelijkse kost. Voorstel is om de MKBA primair te beoordelen "op de watercomponent", vanuit onze rol als watersysteembeheerder.
-De bevindingen uit dit onderzoek worden uiteraard meegenomen in de gesprekken met AB m.b.t. standpuntbepaling Aanvullend Onderzoek Schoonebeek.

5. Onze bijdrage aan het "ontzorgingsspoor"

- Advies: Ambtelijk aanschuiven bij de 'rondetafelsessies' die EZK organiseert in het kader van het 'ontzorgingsspoor'. Overwegen of de Drentse overheden elkaar hierin kunnen vertegenwoordigen om de werkdruk te spreiden en een oververtegenwoordiging vanuit de overheden tegen te gaan. Zie 'bijzonderheden' voor gevoeligheden m.b.t. bijbehorend proces. Qua opstelling tijdens dit overleg stel ik voor om 1) vooral te luisteren en sfeer te proeven, en 2) wat betreft inhoudelijke bijdrage een slag om de arm te houden. Ons bestuur heeft zich immers niet uitgesproken vóór waterinjecties.

Wel kunnen we onze zorg uitspreken m.b.t. lekkages en gebruik van mijnbouwhulpstoffen (en in samenhang daarmee: transportafstanden, materiaalgebruik, monitoring). Eén en ander in lijn met de AB-motie van 16 februari.

Planning: Eerste rondetafelbijeenkomst is gepland op 20 juli. De andere bijeenkomsten worden na de schoolvakanties gepland (sept/okt).

Bijzonderheden: -Bij de Drentse partners heerst onvrede over de gang van zaken. Er is nog geen zicht op planning/proces en wat hierin van de decentrale overheden wordt verwacht, maar ondertussen gaat EZK wel in gesprek met de bewoners. Dat geeft bij deze partijen het gevoel dat de 'overheveling van Twente naar Drenthe' al in gang is gezet. Gedeputeerde Stelpstra heeft hierover vanmiddag (12/7) per mail een signaal afgegeven naar Ruud Cino.
-Even hypothetisch: stel, de Drentse medeoverheden besluiten uit onvrede weg te blijven bij de rondetafelbijeenkomst. Wat doen wij in zo'n geval?

6. Onze rol/inbreng in het 'bijdragenspoor'

Advies: Ambtelijk aanschuiven bij de verkennende gesprekken die op initiatief van Emmen georganiseerd worden. Op basis daarvan standpuntbepaling: in hoeverre willen wij gebruik maken van de kansen die dit bijdragenspoor ons biedt? Vervolgens al dan niet deelnemen aan de gespreksrondes m.b.t. het bijdragenspoor die EZK vanaf september wil opstarten.

Planning: -13 juli: ambtelijke voorbespreking op initiatief van Emmen. Deelname Vechtstromen door [REDACTED].
-29 augustus: bespreking in PHO Nettie.
-Vervolg: nader te bepalen.

7. Onze medewerking aan WABO vergunningaanvragen voor NAM (al dan niet vooruitlopend op formele besluitvorming over de waterinjectie door EZK)

Advies: Meewerken aan vergunningverlening. In de begeleidende brief bij de vergunning opmerken dat NAM de betreffende leidingen (uiteeraard) pas mag gebruiken nadat alle benodigde vergunningen zijn verkregen. Eventueel middels een aparte brief aan NAM de zorg uitspreken over het signaal wat hiervan uit gaat richting het gebied.

Bijzonderheden: NAM overweegt om, in afwachting van besluitvorming EZK over de waterinjecties, alvast voor eigen risico aan de slag te gaan met de aanleg van de benodigde leidingen. Daarvoor vraagt men WABO vergunningen aan bij de gemeenten/het waterschap. Wij hebben geen juridische grond om zo'n aanvraag te weigeren, maar kunnen wel onze zorg uitspreken over het signaal wat van zo'n initiatief uit gaat.